

23.1.2018

Dnro 001224/12.01.00/2015

LÄÄKEINFORMAATION KOORDINAATIORYHMÄ TOIMINTAKERTOMUS KAUELTA 2015–2017

1. JOHDANTO

Lääkeinformaation koordinaatioryhmän (jatkossa koordinaatioryhmä) on Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (jatkossa Fimea) asettama työryhmä, jonka tehtävänä on lääkeinformaatiostrategian (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2012) mukaisesti:

- edistää ja koordinoita lääkeinformaation kehittämistä Suomessa
- priorisoida työryhmien ehdotusten pohjalta lääkeinformaatiostrategiassa esitetyt kehittämissuunnitelmat
- seurata ja kommentoida kehittämissuunnitelmiin liittyviä töitä
- koordinoita lääkeinformaatioon liittyvää tutkimusta sekä
- edistää kansainvälistä yhteistyötä.

Tässä toimintakertomuksessa kuvataan lääkeinformaatioverkoston kauden 2015–2017 aikana toteutetut toimenpiteet. Kauden päätavoitteet olivat

- vakiinnuttaa vuonna 2012 aloittaneen lääkeinformaatioverkoston toiminta
- vaikuttaa siihen, että hyvät lääkeinformaatiokäytänteet huomioidaan uudessa palvelujärjestelmässä
- lisätä lääkeinformaatioverkoston työryhmien välistä yhteistyötä
- huolehtia lääkeinformaatioverkoston toiminnan vaikuttavuudesta ja
- saada toiminnalle rahoitusta.

Kauden 2015–2017 visio

Vuoden 2017 loppuun mennessä kansallisen, moniammatillisen lääkeinformaatioverkoston toiminta on vakiintunutta ja vaikuttavaa.

Kauden 2015–2017 päämäärät

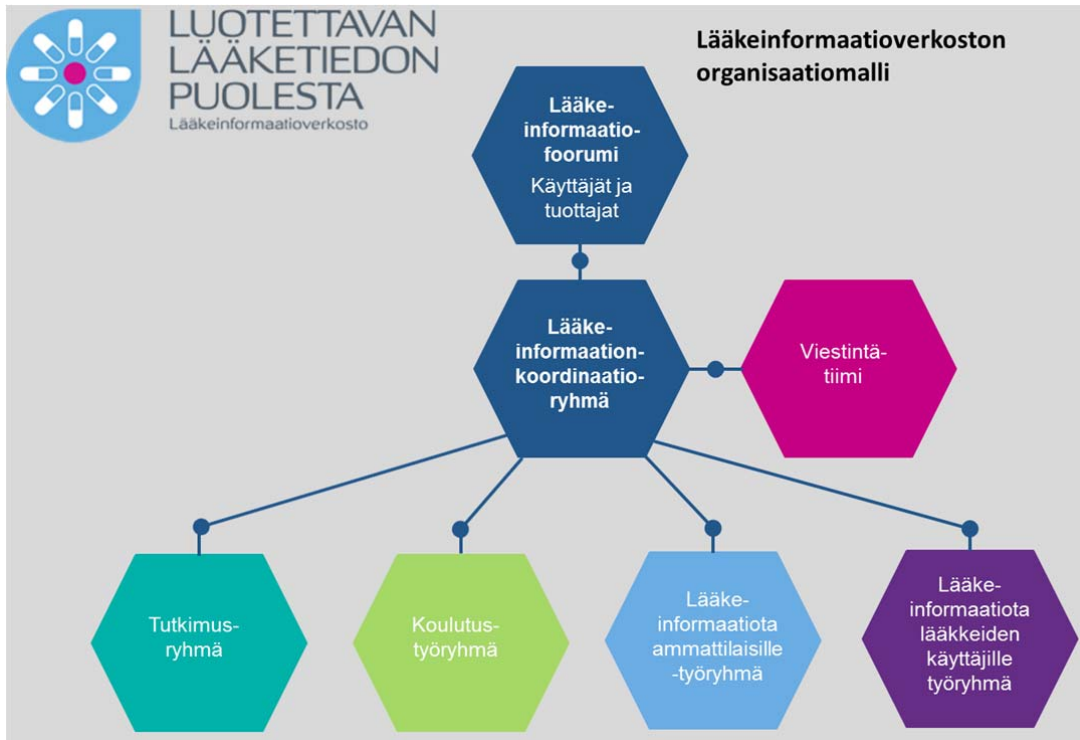
Toisen kauden päättyessä lääkeinformaation kehittämistoimenpiteitä on saatu toteutettua ja projekteihin on saatu rahoitusta. Lääkeinformaatiotyökalujen tunnettuutta, saatavuutta ja hyödyntämistä käytännössä on parannettu. Lääkeinformaatioverkoston ja lääkeinformaation vaikuttavuutta seurataan. Kansainvälinen yhteistyö on aktiivista.

Lääkeinformaatioverkoston arvot

Lääkeinformaatioverkoston toiminnan taustalla olevat arvot ovat avoimuus, potilas-/asiakaskeskeisyys, moniammatillisuus sekä lääkeinformaation laadukkuus ja luotettavuus.

2. LÄÄKEINFORMAATIOVERKOSTON TOIMINTA

Lääkeinformaatioverkoston käynnistämävaiheessa perustetut työryhmät jatkoivat toimintaansa. Kunkin työryhmän tehtävä ja jäsenet on kuvattu liitteessä 1. Lääkeinformaatioverkoston organisaatiomalli on kuvattu kuviossa 1.

Kuvio 1. Lääkeinformaatioverkoston organisaatiomalli

Työryhmien toiminta kaudella 2015–2017 on kuvattu taulukossa 1.

Tällä kaudella hyväksyttiin aiopaperit:

- Toinen lääkehoidon opettajien monialainen foorumi 18.11.2016 (hyväksytty 8.3.2016)
- Lääkeinformaatioverkoston some-pilotti projekti (hyväksytty 16.6.2016)
- Lääkeinformaatiotyökalut haltuun (LIT) -oppimissivusto (hyväksytty 17.5.2017)
- Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ”Sopiva lääke” –kampanja (hyväksytty 8.11.2017)

Merkittävä asia tällä kaudella oli yhteistyö rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman kanssa. Koordinaatioryhmän aloitteesta työryhmät ryhtyivät laatimaan kannanottoa laadukkaasta lääkeinformaatiosta. Kannanotto koostuu lopulta useasta eri palasesta, jotka muodostavat kokonaisuuden (Kuvio 2).

LÄÄKEINFORMAATIOVERKOSTON KANNANOTTO LAADUKKAASTA LÄÄKEINFORMAATIOSTA*

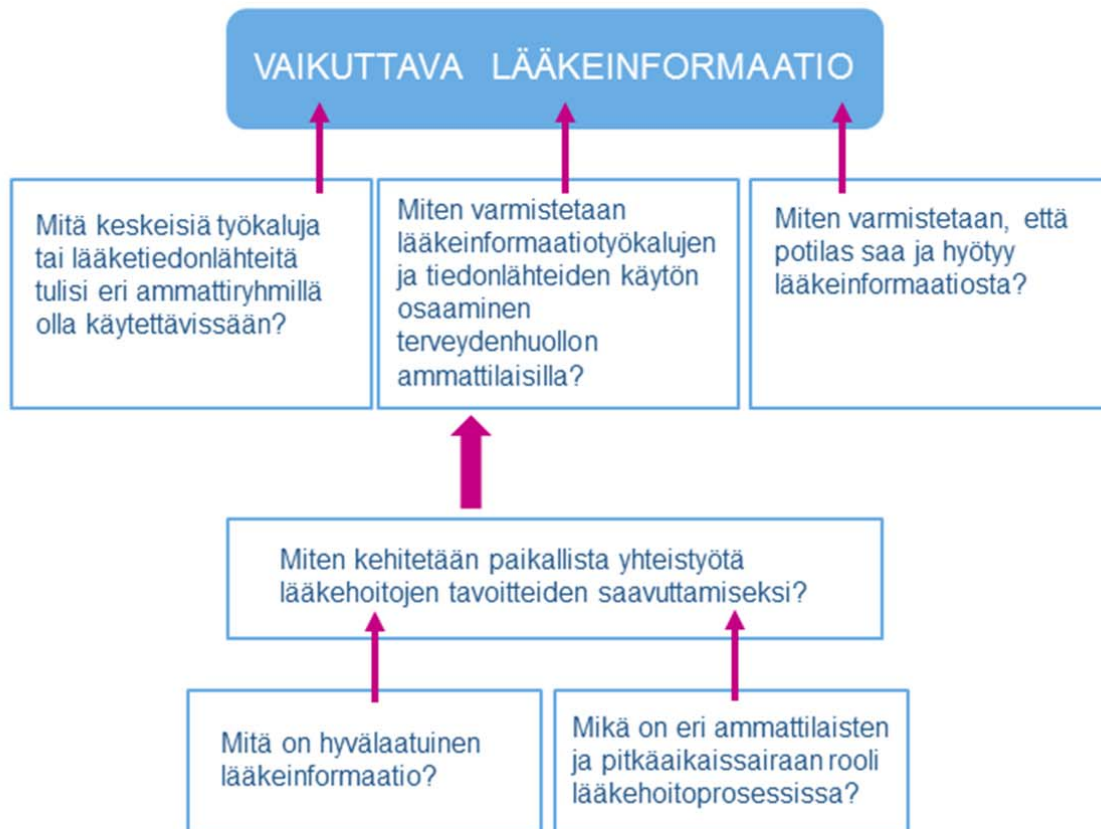
KANNANOTON TAVOITTEET

Tehdä näkyväksi lääkeinformaation merkitys lääkehoidon onnistumisen ja lääkitysturvallisuuden varmistamisessa.

Kuvata potilaan ja eri ammattilaisten roolia lääkeneuvonnassa ja lääkeinformaatiossa sekä lisätä yhteistyötä.

*Lääkeinformaatiolla tarkoitetaan "tietoa lääkkeistä ja lääkehoidoista, joka on kuluttajien ja terveydenhuollon ammattilaisten saatavilla eri tietolähteistä joko kasvotusten, kirjallisesti tai sähköisten palveluiden (puhelin, Internet, televisio ja radio) kautta. Lääkeinformaatiota tuottavat esimerkiksi viranomaiset, terveydenhuollon ammattilaiset, lääketeollisuus ja potilasjärjestöt" (Lääkepolitiikka 2020 –asiakirja).

LUOTETTAVAN
LÄÄKETIEDON
PUOLESTA
Lääkeinformaatioverkosto

Kuvio 2. Lääkeinformaatioverkoston kannanotto laadukkaasta lääkeinformaatiosta

Lääkeinformaatioverkoston kannanotto laadukkaasta lääkeinformaatiosta koostuu seuraavista dokumenteista:

- vaikuttava lääkeinformaatio - artikkeli (Dosis, julkaisusuunnitelma 2018)
- hyvälaatuisen lääkeinformaation kriteerit (Koordinaatioryhmä)
- paikallinen yhteistyö apteekkien ja muun terveydenhuollon välillä (Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmä)
- luotettavat lääketiedon lähteet ja työkalut eri ammattiryhmille (Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmä)
- potilaan ja eri ammattilaisten rooli lääkehoitoprosessissa (Koulutustyöryhmä, Tutkimustyöryhmä, Lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmä)
- lääkeinformaation vaikuttavuus (Tutkimustyöryhmä)
- lääkeinformaatiotyökalujen ja tiedonlähteiden käytön osaamisen varmistaminen terveydenhuollon ammattilaisilla (Koulutustyöryhmä) ja
- miten varmistetaan, että potilas saa ja hyötyy lääkeinformaatiosta (Lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmä)

Näiden dokumenttien työstä aloitettiin kaudella 2015–2017, mutta ne valmistuvat kauden 2018–2020 alkupuolella. Dokumentit tullaan kokoamaan Innokylään. Lisäksi dokumentista vastuussa oleva työryhmä pohtii yhdessä viestintätiimin kanssa, kuinka dokumentista tiedotetaan parhaiten sen oikeaa kohderyhmää.

Lääkeinformaatioverkostolla ei ole erillistä resurssia, vaan kukin sidosryhmä on rahoittanut omaa toimintaansa. Ulkopuolista rahoitusta projekteille ei kaudella 2015–2017 haettu. Kukin sidosryhmä on päättänyt lääkeinformaatioverkoston toimintaan sitoutumisesta ja kehittämisprojekteihin osallistumisesta. Verkostoa koordinoi Fimean kehittämissuunnittelija virkatyönään.

Taulukko 1. Lääkeinformaatioverkoston toiminta vuosina 2015–2017.

Lääkeinformaatiostrategian toimenpide-ehdotus	Kehittämisprojektit
Koordinaatioryhmä	
Toimenpide-ehdotus 1: Perustetaan lääkeinformaatioverkosto, jonka tavoitteena on lisätä yhteistyötä, suunnitelmallisuutta ja moniammatillisuutta lääkeinformaatiotyön kehittämisessä sekä edesauttaa julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä.	Lääkeinformaatioverkoston koordinointi, mm.: <ul style="list-style-type: none"> - Koordinaatioryhmän toimintasuunnitelma - Koordinaatioryhmän ja STM:n edustajien yhteiskokous 15.9.2015 - Lääkeinformaatiofoorumin järjestäminen 2015, 2016 ja 2017 - Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen 24.8.2017 - Koko koordinaatioryhmän sekä muiden työryhmien puheenjohtajien sihteerien yhteistapaaminen Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ohjausryhmän kanssa 31.8.2017 <p>Hyväksytty aiopaperi: Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ”Sopiva lääke” –kampanja (hyväksytty 8.11.2017)</p>
Toimenpide-ehdotus 23: Tuotetaan ammattilaisten käyttöön itselääkinnän ja -hoidon hoitosuosituksia, jotka perustuvat näyttöön ja jotka integroidaan mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin hoitosuosituksiin.	Käypä hoito -suositus itselääkinnästä valmistunut 2016.
Lääkeinformaatiota ammattilaisille –työryhmä	
Toimenpide-ehdotus 14: Lisätään kliinisen farmakologian ja kliinisen farmasian palvelujen tunnettuutta, saatavuutta ja yhteistyötä.	1. Tutkimustulosten julkaisu KYSssä ja Meilahdessa tehdyistä turvatarkastus-piloteista. Väitöskirjan osajulkaisu arvioitavana (submitted 2017). Kliinisen farmakologian ja kliinisen farmasian yhteistyö jatkuu.
Toimenpide-ehdotus 15: Lisätään yhteistyötä sairaaloiden sisäisten ohjeiden tuottamisessa sekä niiden ja hyvin lääkehoitokäytäntöjen jakamisessa.	2. Viestintä em. KYSin ja Meilahden tutkimustuloksista sekä uusien toimintamallien käyttöönoton edistäminen/ jalkautta-

	<p>minen/ vakiinnuttaminen (ns. vaihe II) Toimintamallia esitelty useilla foorumeilla (esim. Farmasian Päivillä ja Lääkäripäivillä) ja käyttöönottoa jalkautettu muuallekin.</p> <p>3. Yliopistosairaaloiden (HUS, KYS, TYKS, TAYS, OYS) sairaala-apteekit ovat päivittäneet ja työstäneet yhdessä laajaa ohjeistusta lääkevalmisteiden käyttöajoista avuttuna ja niihin liittyvistä käytännöistä osastoilla/yksiköissä. Ohjetta on tehty moniammatillisesti ja on hyödynnetty muissa maissa tehtyjä ohjeita ja käytäntöjä.</p> <p>Toteutetut toimenpide-ehdotukset 14 ja 15 ovat parantaneet käytäntöjä Suomessa, mm. lääkityksen tarkistustoiminnan osalta, ja toimintamalli on edennyt myös muihin sairaaloihin.</p>
<p>Toimenpide-ehdotus 12: Selvitetään mahdollisuus olemassa olevien terveydenhuollon ammattilaisille lääkeinformaatiopalveluja tuottavien toimijoiden verkostomaiseen toimintaan ja toiminnan koordinoointiin.</p>	<p>1. Esitys lääkeinformaatiopalveluiden järjestämiseksi uudistuvassa sote-palvelujärjestelmässä. Tehty PP –esitys ja viety eteenpäin rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelmaan syyskuussa 2015. Käyty esittelemässä STM:ssä Rationaalinen lääkehoito, alatyöryhmä 2A 6.10.2016.</p> <p>2. Ammattilaisille suunnattujen informaatiopalvelujen tunnettuuden lisäämiseksi esitettiin Duodecimille, että Terveysporttiin liitettäisiin sivusto ja ohjeistus, mitä informaatiopalveluita on tarjolla ammattilaisille.</p> <p>Duodecim Lääketietokanta: Lääkehoidon konsultaatiot: Terveydenhuollon ammattilaisille suunnatut lääkekonsultatiopalvelut, julkaistu huhtikuussa 2015. Suomen Kliinisen Farmakologian Yhdistyksen sihteeri huolehtii päivityksestä säännöllisesti. Ed. päivitys 22.3.2017.</p>
<p>Toimenpide-ehdotus 22: Edistetään lääkeinformaation saatavuutta lääkehoitoa toteuttavissa eri toimintaympäristöissä (sosiaalihuollossa, kotihoidossa, epätyypillisillä alueilla kuten päiväkodeissa ja kouluissa)</p>	<p>Lääkehoidon toteutumista erilaisissa toimintaympäristöissä selvitettiin kyselyn avulla. SuPerin jäsenille lähetettiin sähköinen kysely, jossa selvitettiin perus- ja lähihoitajien lääketiedon saatavuutta, tarpeita ja lähteitä (n=750). Tulosten pohjalta suunnitellaan lääkeinformaatiomateriaalin tuottamista tälle kohderyhmälle.</p> <p>1. Pro gradu -tutkielma SuPerin jäsenkyselyn aineistosta, valmistunut kesäkuu 2015, Helsingin yliopisto.</p> <p>2. Tutkielman tuloksista ja ryhmän johtopäätöksistä koottu koulutuspaketti apteekkeille tarjottavaksi kotihoidolle, valmistunut joulukuun 2017.</p>
<p>Lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmä</p>	
<p>Toimenpide-ehdotus 29: Tuotetaan erityisryhmille suunnattua lääkeinformaatiota (maahanmuuttajat, kuurot ja huonokuuloiset, näkövammaiset, iäkkäät, lapset, kansansairauksia sairastavat potilaat)</p>	<p>Edellisellä toimintakaudella vuonna 2014 toteutetun potilasjärjestöksen tuloksista on julkaistu tieteellinen artikkeli marraskuussa 2017. Vuoden 2014 kyselyn pohjalta toteutettiin uusi kysely keskittyen digitaalisiin lääketiedon tarpeisiin ja -lähteisiin syyskuun 2017. Kyselyyn saatiin 1020 vastausta. Tulokset analysoidaan 2018 ja niiden perusteella päätetään, mitä kehittämistoimenpiteitä lähdetään toteuttamaan.</p>
<p>Toimenpide-ehdotus 32: Luodaan linkkikokoelma luotettavista lääketiedonlähteistä tai laatustandardimerkki</p>	<p>Hyväksytty aiopaperi: Lääkeinformaatioverkoston some-pilotti projekti (hyväksytty 16.6.2016)</p> <p>Tunne lääkkeesi -Facebook-sivua pilotoitiin syyskuun 2016. Sivun ylläpitoa päätettiin jatkaa joulukuussa 2016 vuosi kerrallaan. Seuraajia sivulla on yli 3300.</p>
<p>Toimenpide-ehdotus 37: Kannustetaan terveydenhuollon ja koulujen yhteistyötä lääkekasvatuksessa ja kehitetään terveydenhuollon ammattilaisten avuksi ohjeita ja materiaalia lääkekasvatustuntien pitämisen tueksi.</p>	<p>Lääkekasvatustuntien pitäminen on vakiintunut osaksi farmasian opiskelijoiden apteekkiharjoittelua toimintakauden aikana: Projektia apteekkien ja koulujen yhteistyön lisäämiseksi lääkekasvatuksessa jatkettiin kaudella 2015–2017. Itä-Suomen yliopiston, Helsingin yliopiston ja Åbo Akademiin farmasian opiskelijat pitivät lääkekasvatustunteja osana apteekkiharjoitteluaan. Itä-Suomen yliopistossa tehtävä oli opiskelijoille pakollinen, muissa</p>

	<p>yliopistoissa vapaaehtoinen. Kokemuksia selvitettiin kyselyiden avulla opettajilta, opiskelijoilta ja apteekkien vastuuhenkilöiltä. Kyselyjen pohjalta on valmistunut pro gradu -työ Itä-Suomen yliopistosta kesällä 2017. Apteekkarilehdessä 12/2016 on julkaistu artikkeli apteekkien ja koulujen välisestä yhteistyöstä.</p> <p>Tropioppi –peli julkaistiin Fimean lääkekasvatussivuilla 2016.</p> <p>UEF mukana SciFest messuilla Joensuussa keväällä 2017. Fimea mukana Educa-messuilla 27–28.1.2017.</p> <p>Lääkekasvatuksen edistäminen -projektiryhmä oli mukana Farmasian Päivillä 2017 pitämässä lääkekasvatustyöpajaa.</p>
Toimenpide-ehdotus 35: Toteutetaan moniammatillinen väestökampanja lääkkeiden oikeasta ja turvallisesta käytöstä.	<p>Työryhmä on toiminut 19.3.2015, 17.3.2016 sekä 16.3.2017 Lääkehoidon päivän projektiryhmänä vastaten esimerkiksi teemapäivän tunnetuksi tekemisestä lääkkeiden käyttäjien keskuudessa sekä materiaalien työstöstä suunnitteluryhmän hyväksymien linjausten mukaisesti.</p>
Koulutustyöryhmä	
Toimenpide-ehdotus 16: Kehitetään kaikkien ammattiryhmien peruskoulutusta ja täydennyskoulutusta. Kehitetään olemassa olevia opintojaksoja ja varmistetaan, että lääkäreillä ja muilla terveydenhuollon ammattilaisilla on hyvät valmiudet lukea, arvioida ja soveltaa tutkimus-julkaisuja, hoitosuosituksia ja lääkkeiden hoidollisen ja taloudellisen arvon arviointeja. Erityinen fokus lähihoitajien lääkehoidon osaamisen kehittämiseen	<p>Koulutustyöryhmän edustaja osallistui 2 asteen ammatillisten oppilaitosten verkostotapaamiseen 2/2016.</p> <p>Opetushallitukselle lähetettiin esitys lääkehoito-osaamisen kehittämiseksi sosiaali- ja terveysalan ammatillisessa perustutkinnossa.</p> <p>Opetushallitukselle annettiin lausunto (LAUSUNTO OPH–1458–2017 22.8.2017) Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteiden ammatillisten tutkintojen osien luonnos</p> <p>Hyväksytty aiopaperi: Lääkeinformaatiotyökalut haltuun – hankevalmistelun aloittaminen 17.5.2017.</p>
Toimenpide-ehdotus 17: Varmistetaan, että kaikkien alojen perus- ja täydennyskoulutuksessa on yhteisiä koulutusjaksoja muiden ammattikuntien kanssa	<p>Lääkehoidon opettajien monialaisen foorumin järjestettiin Helsingissä 18.11.2016 (Farmasiapäivien yhteydessä)</p> <p>- Foorumilla opettajat ja kouluttajat perehtyivät toistensa osaamiseen, koulutusohjelmiin, opetus- ja arviointimenetelmiin sekä moniammatillisen osaamisen hyödyntämiseen sekä terveydenhuollon opetuksessa että työssä. Yhtenä teemana tapahtumassa oli potilaskeskeisyys.</p> <p>Hyväksytty aiopaperi: Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi II - tavoitteena turvallinen lääkehoito moniammatillisena yhteistyönä (hyväksytty 8.3.2016)</p> <p>Työryhmä keräsi jäseniltään esimerkkejä moniammatillisista opintojaksoista ja harjoitteluista sekä työelämän hankkeista tai projekteista. Näitä voidaan käyttää eri oppilaitoksille hyvinä esimerkkeinä siitä, kuinka moniammatillista oppimista ja työtä voidaan järjestää.</p>
Tutkimustyöryhmä	
Tutkimus ja seuranta kytketään osaksi lääkeinformaatio-toimintaa.	Kts. kohta 4: Tutkimus ja kansainvälinen yhteistyö

3. VIESTINTÄ

Koordinaatioryhmään kuuluvien sidosryhmien viestinnän asiantuntijoista ja/tai muista asiantuntijoista koottiin Viestintätiimi, jonka tärkein tehtävä oli päivittää lääkeinformaatioverkoston viestintäsuunnitelma ja vastata sen toteuttamisesta. Viestintäsuunnitelman mukaisesti toisella kaudella keskeisenä tavoitteena oli lääkeinformaatioverkoston työryhmien välisen tiedonkulun

varmistaminen. Tämän edistämiseksi järjestettiin mm. yhdeksän työryhmien puheenjohtajien ja sihteereiden yhteistapaamista. Kullekin viestintätiimin jäsenelle nimettiin oma työryhmänsä, jonka viestinnän kehittämisessä hän olisi erityisesti mukana. Merkittävä viestintätiimin tehtävä tällä kaudella oli osallistua rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman viestintäkampanjan suunnitteluun projektitiiminä. Taulukossa 2 kuvataan lääkeinformaatioverkoston kauden 2015–2017 viestinnälliset toimenpiteet.

Taulukko 2. Lääkeinformaatioverkoston viestinnälliset toimenpiteet kaudella 2015–2017

Tavoite	Toimenpide
Päivitetään viestintäsuunnitelma	Päivitetty viestintäsuunnitelma hyväksyttiin koordinaatioryhmässä ja viestintätiimi on toteuttanut sitä.
Lääkeinformaatioverkoston tunnetuksi tekeminen	Otettiin käyttöön uutiskirje-työkalu, mikä on ladattavissa Fimean verkkosivuilta. Uutiskirjeen tilaajia on 701 kpl (tilanne 12/2017). Lääkeinformaatioverkoston työryhmien jäsenille ja varajäsenille on lähetetty yhteensä kahdeksan uutiskirjettä verkoston toiminnasta.
Lääkeinformaatioverkoston toiminta on julkista ja avointa	Innokylän verkkoalusta toimi tärkeänä viestikanavana: https://www.innokyla.fi/web/hanke167840 (hankepankki) https://www.innokyla.fi/web/verkosto763311 (verkostotyökalu) Hankepankista löytyy mm. toimintasuunnitelmat, aiopaperit, työryhmien kokousmuistiot. Verkostotyökalu mahdollistaa esimerkiksi tapahtumista tiedottamisen, aktiivisen keskustelun ja dokumenttien työstön.
Järjestetään Lääkeinformaatiofoorumi – käyttäjät ja tuottajat -keskustelutilaisuuksia	Järjestettiin kolme Lääkeinformaatiofoorumi -keskustelutilaisuutta: 20.10.2015, 26.10.2016 ja 25.10.2017.
Tiedonkulku STM:n varmistetaan	Koordinaatioryhmän sihteeri lähetti koordinaatioryhmän kokousten muistiot heti kokouksien jälkeen STM:n edustajille. Lääkeinformaatioverkoston ja STM:n yhteiskokous pidettiin 15.9.2015. Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman ohjausryhmän ja lääkeinformaatioverkoston koko koordinaatioryhmän sekä muiden työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien yhteiskokous pidettiin 31.8.2017.
Rationaalisen lääkehoidon viestintäkampanja	Viestintätiimi toimi viestintäkampanjan suunnittelun projektitiiminä. Lääkeinformaatioverkoston työryhmät sitoutuivat välittämään viestiä vuonna 2018 toteutettavasta väestökampanjasta eteenpäin kukin omille verkostoilleen ja jäsenilleen omia viestintäkanavia käyttäen.

4. TUTKIMUS JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Lääkeinformaatioverkoston toiminta pohjautuu tutkimustietoon ja olemassa oleviin hyviin käytäntöihin. Näiden pohjalta suunnataan toiminnan kehittämistä ja lääkeinformaation tuottamista.

Tutkimustyöryhmä päivitti lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian, minkä pohjalta lääkeinformaatiotutkimusta toteutetaan vuoteen 2020 saakka. Lääkeinformaatioverkoston toimintaa on tehty tunnetuksi tieteellisissä kongresseissa sekä julkaisemalla tieteellisiä artikkeleita. Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö kaudella 2015–2017 on koottu taulukkoon 3, kohtaan toteutuminen sarake.

Taulukko 3. Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho ja/tai -henkilö	Aikataulu	Seuranta	Toteutuminen
Lääkeinformaatiostrategi-	Haastatellaan lääkein-	Fimea, Katri	Haastattelut	Haastatte-	Haastattelut toteutettu

an tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista on arvioitu.	formaatioverkostossa mukana olevat toimijat tutkimusstrategian puoliarviointiin yhteydessä ja selvitetään toteutuneet ja käynnistetyt toimenpiteet.	Hämeen-Anttila HY, Niina Mononen, Marika Pohjanoksa-Mäntylä ja Marja Airaksinen	toteutetaan keväällä 2015. Yhteenveto keskeisistä tuloksista julkaistaan vuoden 2015 aikana lääkeinformaatioverkoston käyttöön. Tulokset julkaistaan tieteellisissä lehdissä vuosina 2016–2017	lut on toteutettu ja niiden tulokset raportoitu.	alkuvuonna 2015 ja alustavat tulokset on raportoitu verkoston käyttöön. Haastattelujen analysointi on aloitettu. Tulokset julkaistaan 2018.
Lääkeinformaatioverkoston toimintaa ja merkitystä on arvioitu ja sitä kehitetään esiin nousseiden kehityskohteiden mukaisesti.	Haastatellaan lääkeinformaatioverkostossa mukana olevat toimijat tutkimusstrategian puoliarviointiin yhteydessä ja selvitetään toteutuneet ja käynnistetyt toimenpiteet.	Fimea, Katri Hämeen-Anttila HY, Niina Mononen, Marika Pohjanoksa-Mäntylä ja Marja Airaksinen	Haastattelut toteutetaan keväällä 2015. Yhteenveto keskeisistä tuloksista julkaistaan vuoden 2015 aikana lääkeinformaatioverkoston käyttöön. Tulokset julkaistaan tieteellisissä lehdissä 2018.	Haastattelut on toteutettu ja niiden tulokset raportoitu.	Haastattelut toteutettu alkuvuonna 2015 ja alustavat tulokset on raportoitu verkoston käyttöön. Haastattelujen analysointi on aloitettu. Tulokset julkaistaan 2018.
Lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategia on päivitetty	Päivitetään tutkimusstrategia vastaamaan tutkimustarpeita	Tutkimustyöryhmä	12/2016	Päivitetty tutkimusstrategia on hyväksytty.	Hyväksytty koordinaatio-ryhmässä 23.3.2017
Lääkeinformaation vaikuttavuutta seurataan	Laaditaan mittarit lääkeinformaation vaikuttavuuden seuraamiseksi.	Tutkimustyöryhmä, pienryhmä: Katri Hämeen-Anttila, Raimo Ojala, Marika Pohjanoksa-Mäntylä ja Marja Airaksinen	Selvitetään vuoden 2015 aikana, miten lääkeinformaation vaikuttavuutta on tutkittu. Sovitaan vuoden 2016 aikana mittarit lääkeinformaation vaikuttavuuden seurantaan ja nivotaan se lääkepolitiikka-indikaattoriyhöön Aloitetaan seuranta vuoden 12/2017 loppuun mennessä.	Mittarit on sovittu ja lääkeinformaation vaikuttavuutta seurataan.	Lääkeinformaation vaikuttavuutta selvittäneistä tutkimuksista on tehty kirjallisuuskatsaus, joka julkaistaan Dosis-lehdessä vuonna 2018. Lääkeinformaatio on sisällytetty Fimean joka toinen vuosi toteuttamaan Lääkebarometri-väestökyselyyn, jonka tulokset täydentävät rekistereistä saatavaa indikaattoritietoa.
Lääkeinformaatiotutkimukselle saadaan rahoitusta	Tuetaan rahoituksen hakemisessa lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian mukaisille tutkimushankkeille. Annetaan lausuntoja rahoitushakemuksiin ja tehdään kannanottoja	Yksittäiset tutkijat ja tutkimusryhmät	Jatkuva	Kannanottoja ja lausuntoja on tehty. Rahoitusta on saatu.	Tutkimusrahoituksen saamista tukevia toimenpiteitä on pohdittu, mutta konkreettisia lausuntoja tai kannanottoja asian edistämiseksi ei ole tehty. Lääkeinformaatiotutkimusta tekeviä

	rahoittajille lääkeinformaatiotutkimuksen rahoittamiseksi.				tutkijoita ja tutkimusryhmiä on kannustettu liittymään rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkostoon, jonka tavoitteena on mm. lisätä yhteistyötä ja sitä kautta mahdollisuuksia tutkimusrahoituksen saamiseen.
Arvioidaan kansainvälisten mallien ja lääkeinformaatiotyökalujen soveltumista Suomeen.	Laaditaan kooste terveydenhuollon ammattilaisille suunnatuista kansainvälisistä lääketiedon sovelluksista.	Tutkimustyöryhmä	Vuoden 2017 loppuun mennessä.	Kooste on valmis.	Lääkeinformaatioverkoston toiminta on lisännyt olemassa olevien lääkeinformaatiotyökalujen ja -palvelujen tunnettuutta. Suomessa on olemassa erittäin hyviä työkaluja ja lääkeinformaatiota. Tutkimustyöryhmä totesi, että ei ole tarve selvittää kansainvälisiä malleja, vaan ennemminkin tehdä olemassa olevaa suomalaista lääkeinformaatiota tunnetuksi ja edistää sen käyttöä.
Edistetään parhaiden lääkeinformaatiotyökalujen ja -käytänteiden käyttöä Suomen terveydenhuollossa.	<p>Selvitetään suomalaisen terveydenhuollon käytänteitä ja lääkeinformaatiotyökalujen hyödyntämistä.</p> <p>Levitetään tutkimustietoa parhaista lääkeinformaatiotyökaluista ja -käytänteistä eri terveydenhuollon ammattiryhmien koulutuksissa ja kongresseissa.</p> <p>Ehdotetaan lääkeinformaatiofoorumia aiheeksi lääkeinformaatiotutkimusta vuonna 2015.</p> <p>Järjestetään moniammatillinen lääkeinformaatiotutkimusseminaari vuonna 2017 (tavoitteena toteuttaa seminaari yhteistyössä eri tahojen kanssa, ajankohtaiset teemat).</p> <p>Kannustetaan lääkeinformaatiotutkijoita julkaisemaan tutkimukseen perustuvia koosteja eri alojen kansallisissa käytännöllistieteellisissä lehdissä, haastatteluja ym. (esim. Sairaanhoidon jalehti, Lääkärelehti, Dosis)</p>	Tutkimustyöryhmä yhteistyössä Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmän ja viestintätyöryhmän kanssa.	<p>Vuoden 2017 loppuun mennessä.</p> <p>Jatkuva</p>	<p>Selvitys on tehty.</p> <p>Seminaareja on järjestetty.</p> <p>Vähintään 1–2 julkaisua on julkaistu.</p>	<p>Lähihoitajien lääkeinformaatiolähteistä ja tarpeista on tehty kyselytutkimus lääkehoidon epätyypillisillä alueilla, esimerkiksi kotihoidossa ja sosiaalihuollon yksiköissä työskenteleville lähi- ja perushoitajille (SuPerin kautta joulukuussa 2013 – tammikuussa 2014).</p> <p>Farmasian ammattilaisten lääketiedon lähteitä ja lääkehoidon arviointia tukevien järjestelmien käyttöä avoapteekeissa on selvitetty kyselyllä, joka lähetettiin kaikkiin Suomen Apteekkariliiton jäsenapteekkeihin ja yliopistojen apteekkeihin loka-marraskuussa 2015. Vastaava kysely lääketiedon lähteiden ja lääkehoidon arviointitietokantojen saatavuudesta ja käytöstä tehdään vuosittain farmasian koulutusyksiköissä.</p> <p>Jokaisessa lääkeinformaatiofoorumissa on ollut tutkimustietoon perustuvia puheenvuoroja.</p> <p>Vuoden 2018 ensimmäinen Dosiksen numero on teemaltaan lääkeinformaatio.</p>
Edistetään kansallista, tieteidenvälistä yhteistyötä	Tunnistetaan mahdollisuuksia yhteistyön	Tutkimustyöryhmä	Jatkuva	Yhteistyöprojekteja	Lääkeinformaatioverkoston kautta on kannustet-

lääkeinformaatiotutkimuksessa	tekemiseen tutkimusstrategiassa kuvatuilla tutkimusalueilla			on aloitettu.	tu lääkeinformaatiotutkijoita liittymään rationaalisen lääkehoidon tutkijaverkostoon.
<p>Tehdään lääkeinformaatioverkoston toimintaa ja erityisesti lääkeinformaatiotutkimusta tunnetuksi kansallisesti.</p>	<p>Tehdään yhteistyötä lääkeinformaatiota ammattilaisille - työryhmän kanssa lääkeinformaation saataavuuden varmistamisessa SOTE-uudistuksessa. Tutkimustyöryhmän roolina erityisesti etsiä olemassa olevaa tutkimusta keskustelun pohjaksi.</p> <p>Pyritään saamaan kansallisiin ammatillisiin kongresseihin ja tapahtumiin esityksiä ja sessioita lääkeinformaatioaiheista.</p> <p>Pyritään edistämään lääkeinformaatiotutkimuksen tunnetuksi tekemistä myös perus-, täydennys- ja erikoistumiskoulutusten kautta.</p> <p>Pyritään saamaan mahdollisimman paljon lääkeinformaatiotutkimuksia verkoston toiminnan piiriin aiepaperien avulla.</p>		Jatkuva		<p>Selvitys lääkeinformaatiotutkimuksesta on päivitetty vuonna 2016, alustavat kirjallisuushaut on toteutettu toukokuussa 2016. Kirjallisuuskatsauksen ja sen päivityksen pohjalta laaditaan vuonna 2017 käsikirjoitus tieteelliseen, kansainväliseen julkaisusarjaan.</p> <p>Farmasian päivillä 2017 lääkekasvatus-sessio + puheenvuoro.</p>
<p>Lääkeinformaatioverkoston toimintaa tehdään tunnetuksi kansainvälisesti, erityisesti EU:n alueella. Lääkeinformaatiotutkijoiden verkottumista edistetään.</p>	<p>Verkoston jäsenet osallistuvat kansainvälisiin kongresseihin ja tiedotavat lääkeinformaatioverkoston toiminnasta (esim. esitykset, lääkeinformaatiostrategian ja sen esitteen jakaminen).</p> <p>mm. Theo Raynorin vierailu kesäkuussa 2015, tavoitteena eurooppalainen yhteistyötutkimus lääkeinformaatiossa.</p> <p>Esitellään lääkeinformaatioverkostoa ja tutkimusta terveydenhuollon eri ammattiryhmien kongresseissa ja kokouksissa.</p> <p>Julkaistaan verkoston toiminnan myötä toteutettuja tutkimuksia kansainvälisissä tieteellisissä julkaisusarjoissa.</p>	<p>Koordinaatio-ryhmä, Fimea</p> <p>Tutkimustyöryhmä</p>		<p>1–2 käsikirjoitusta on julkaistu tai lähetetty arvioitavaksi tieteellisiin lehtiin.</p>	<p>Suomen kansallisesta lääkeinformaatiostrategiasta ja lääkeinformaatioverkostosta on kirjoitettu luku Farmasian maailmanjärjestön (FIP) raporttiin (International Pharmaceutical Federation 2016).</p> <p>Professori Theo Raynorin vierailu toteutui vuonna 2015.</p> <p>Kts. erillinen lista julkaisuista ja esityksistä taulukon alla.</p>

Tieteelliset julkaisut ja raportit

Hämeen-Anttila K, Mononen N, Pohjanoksa-Mäntylä M. Tutkimus kansallisen lääkeinformaatiostrategiatyön taustalla ja ohjaajana. Dosis 1:16–32, 2016

Hämeen-Anttila K, Pietilä K, Pykkänen L, Pohjanoksa-Mäntylä M. Internet as a source of medicines information among frequent internet users (in press RSAP)

Kainulainen M, Vainio K, Tanskanen P, Hämeen-Anttila K. Yhteistyö apteekkien ja koulujen välillä – kokemuksia farmasian opiskelijoiden toteuttamasta lääkekasvatuksesta osana apteekkiharjoittelua (submitted, Dosis)

Pro gradu-tutkielmat

Kuosmanen P: Nuorten arkielämän terveystieto- ja lääketiedon lukutaito: tiedonhakustrategiat ja tietolähteet terveyteen ja lääkkeisiin liittyvissä ongelmatilanteissa. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, 2015

Junnila H: Suomalaisen ikääntyvän väestön lääketiedon lähteet vuosina 1999–2013. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, 2015

Pietilä K: Lääkkeiden käyttäjien kokemukset lääketiedon tarpeista ja -lähteistä. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, 2015

Muut artikkelit

Hämeen-Anttila K, Vehviläinen-Julkunen K. Lääkeinformaation kehittämistä yhteistyöllä. *Hoitotiede* 27(4): 338–340, 2015

Kuosmanen P, Huttu M: Katsaus terveyden lukutaidon arviointityökaluihin – löytyykö mittaria nuorten lääketiedon lukutaidon arvioimiseen? Dosis 31: 36–47, 2015

Pietilä K, Hämeen-Anttila K, Pohjanoksa-Mäntylä M. Pitkäaikaissairaiden lääkeinformaation lähteet ja -tarpeet – kirjallisuuskatsaus vuosilta 2000–2015. Dosis 2: 109–127, 2016

Hämeen-Anttila K. Strategic development of medicines information – Expanding key global initiatives. *Research in Social and Administrative Pharmacy. Commentary*. 2016;12(3):535–40

Hämeen-Anttila K. Examples from countries where medicines information strategies exist. *Info-Link. International Pharmaceutical Federation, FIP; Health and Medicines Information Section*, January–March 2017

Hämeen-Anttila K. The process of strategic development of medicines information. *Info-Link. International Pharmaceutical Federation, FIP; Health and Medicines Information Section*, January–March 2017

Hämeen-Anttila K (ed). Medicines information. Strategic development. International Pharmaceutical Federation. 2017. Internetissä: <https://www.fip.org/files/fip/publications/2017-01-Medicines-information-strategic-development.pdf>

Kongressi- ja muut esitykset

Pohjanoksa-Mäntylä M, Pietilä K, Airaksinen M, Hämeen-Anttila K. Medicines information needs among medicine users in Finland – a population survey. *Nordic Social Pharmacy Workshop, Tartu, Estonia* 3.–5.6.2015

Mononen N, Järvinen R, Enlund H, Airaksinen M, Kleme J, Pohjanoksa-Mäntylä M, Hämeen-Anttila K. Medicines information research in Finland in 2000–2013: A systematic review. *Nordic Social Pharmacy Workshop, Tartu, Estonia* 3.–5.6.2015

Salimäki J. Medicines information and counselling in community pharmacies: Medicines information network. Pohjoismainen, apteekkien ammatillista toimintaa käsittelevä PAPA (Professional Ansvar på Apotek) – Apteekkariliiton sisaryhdistysten vuosittainen kokous Kööpenhaminassa, 15.11.2015.

Pohjanoksa-Mäntylä M, Mononen N, Airaksinen M, Hämeen-Anttila K. Medicines information research and its integration with national medicines information strategy. *International Association for Communication in Healthcare (EACH) –kongressi* 7.–10.9.2016, Heidelberg, Germany

Kuosmanen P, Hämeen-Anttila K, Pohjanoksa-Mäntylä M, Airaksinen M. Adolescents' health and medicines information literacy: information seeking in health problems. *EACH –kongressi* 7.–10.9.2016, Heidelberg, Germany

Mononen N, Airaksinen M, Helakorpi S, Hämeen-Anttila K, Pohjanoksa-Mäntylä M. Trends in the receipt of medicines information among adult Finns in 1999–2013. *EACH –kongressi* 7.–10.9.2016, Heidelberg, Germany

Hämeen-Anttila K, Kainulainen M, Tanskanen P, Vainio K. Pharmacy students as agents of medicine education in schools. Nordic Social Pharmacy and Health Services Research Conference, 7–9.6.2017, Kuopio, Finland

Mononen N, Järvinen R, Airaksinen M, Hämeen-Anttila K, Bonhomme C, Kleme J, Pohjanoksa-Mäntylä M. Gaps in methodology and theory of medicines information research – Findings from Finland. Farmasian Päivät 17–18.11.2017, tieteellinen poster, Helsinki

5. ARVIO KAUDEN 2015–2017 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA

Päätavoitteiden saavuttaminen

Lääkeinformaatioverkoston toiminta on vakiinnutettu toisen kauden aikana. Toimijat osallistuvat työryhmien kokouksiin ja yhteisiin tapaamisiin, mikä osoittaa lääkeinformaatioverkoston tarpeellisuutta tiedon vaihdon, moniammatillisen yhteistyön ja toimijoiden edustamien organisaatioiden näkökulmasta. Eri terveydenhuollon ammattilaisten välisen keskustelun ja yhteistyön koetaan lisääntyneen lääkeinformaatioverkoston olemassa olon aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu on edennyt toisen kauden aikana, mutta uudistukseen liittyvä lainsäädäntö on vielä kesken. Useat Lääkeinformaatioverkoston toimijat ovat olleet mukana Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman eri työryhmissä ja tästä työstä on oltu hyvin informoituja koko verkostossa. Rationaalisen lääkehoidon toimeenpano-ohjelman loppuraportti julkaistaan alkuvuodesta 2018. Lääkeinformaatioverkosto nähdään yhtenä toimeenpano-ohjelman toteuttajana lääkeinformaation kehittämisen, välittämisen ja hyödyntämisen osalta.

Lääkeinformaatioverkoston toiminta tunnetaan mukana olevissa organisaatioissa, mutta verkoston toiminnasta viestiminen verkostosta ulospäin on vielä parannettavaa. Viimeisellä toimintakaudella 2018–2020 tulee varmistaa, että Lääkeinformaatioverkostossa tuotetut materiaalit terveydenhuollon ammattilaisille ja lääkkeiden käyttäjille tulevat kohderyhmien tietoon. Toisen kauden aikana työryhmien välinen yhteistyö on lisääntynyt, mutta jotta varmistetaan asetettujen tavoitteiden toteutuminen, eri työryhmien sekä koko verkoston välistä keskustelua on toivottu lisäävän.

Päämäärien saavuttaminen

Päämääristä saavuttamatta jäi ulkopuolisen rahoituksen saaminen kehittämisprojekteille.

Viestinnän onnistuminen

Koordinaatioryhmän toimintasuunnitelmassa kuvatut lääkeinformaatioverkoston tiedottamistoimenpiteet ovat kaikki toteutuneet. Viestintätiimin laatiman viestintäsuunnitelman mukaisesti painopiste on ollut entistä enemmän verkoston ulkoisessa viestinnässä. Ulkoista viestintää on pyritty toteuttamaan verkostomaisesti ja sitä tekevät verkostossa olevat organisaatiot ja verkoston kehittämishankkeista vastuussa olevat tahot. Toisella kaudella Lääkeinformaatioverkoston ja ”Luotettavan lääketiedon puolesta” -brändin tunnettavuus on parantunut. Tästä esimerkkinä voi nostaa Tunne lääkkeesi -Facebook sivu, jota päivitetään viikoittain verkoston toimijoiden yhteistyönä. Ulkoiseen viestintään tullaan panostamaan entistä enemmän kauden 2018–2020 aikana.

Lääkeinformaatioverkostossa on mukana noin 120 henkilöä yli 57 alan organisaatiosta. Verkostossa tehtävät toimenpiteet ovat jakautuneet kuuteen eri työryhmään. Verkostomaisen työskentelyn tuloksellisuuden kannalta sisäinen viestintä on tärkeässä asemassa. Innokylä mahdollistaa verkoston toiminnan avoimuuden ja julkisuuden niin verkoston toimijoiden kesken kuin verkostosta ulospäin. Tämän lisäksi Lääkeinformaatioverkoston toiminnasta julkaistaan uutiskirje 3–4 kertaa vuodessa. Näiden viestintäkanavien hyödyntäminen on kuitenkin jäänyt valitettavan vähälle, osittain varmasti sen vuoksi, että niiden olemassa olosta ei ole viestitty riittävästi. Syksyllä 2017 toteutettiin koko Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen, mikä nähtiin hyvänä tapana välittää tietoa työryhmien välillä.

Tutkimuksen ja kansainvälisen yhteistyön onnistuminen

Lääkeinformaatioverkosto on saanut huomiota kansainvälisesti mm. farmasian maailmanjärjestön International Pharmaceutical Federation (FIP) raportissa, jossa se on nostettu yhdeksi esimerkiksi toimintatavasta, jolla lääkeinformaatiota voi kehittää kansallisesti.

Yhteenveto

Kaiken kaikkiaan Lääkeinformaatioverkoston kauden 2015–2017 päätavoitteet on saavutettu hyvin ottaen huomioon se, että verkoston toiminnalla ei ole erillistä resurssia. Kaikkien työryhmien kehittämisprojekteja on toteutettu toimintasuunnitelmien mukaan. Osa kehittämisprojekteista on saatu valmiiksi ja tulokset ovat jalkautuneet toiminnaksi. Lääkeinformaatiostrategiassa asetetuissa tavoitteissa on vielä tehtävää seuraavalle kaudelle, mutta verkoston toimijoiden vähäisen vaihtuvuuden, keskinäisen tunnettuuden ja hyvän yhteistyön avulla saadaan aikaan hyviä tuloksia.

LÄHTEET

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. Tiedolla järkevään lääkkeiden käyttöön. Lääkeinformaatio toiminnan nykytila ja strategia vuoteen 2020. Fimea kehittää, arvioi ja informoi - julkaisusarja 1/2012, Helsinki 2012

LIITE 1: Työryhmien tehtävät ja kokoonpanot kauden 2015–2017 päättyessä

Koordinaatioryhmän tehtävänä on erityisesti lääkeinformaation tuottamisen ja järjestämisen kehittäminen. Tavoitteena on kehittää erityisesti terveydenhuollon ammattilaisille suunnattua lääkeinformaatiota, mutta myös lääkkeiden käyttäjille suunnattua lääkeinformaatiota ja edistää julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä. Lisäksi koordinaatioryhmä koordinoi koko verkoston toimintaa yhteistyössä Fimean kanssa.

Koordinaatioryhmän kokoonpano

Erkki Palva (puheenjohtaja) (Pertti Happonen), Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Päivi Kiviranta (sihteeri) (Katri Hämeen-Anttila), Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Minna Palhamo (varapuheenjohtaja) (Essi Kariaho), Lääketietokeskus
Laura Labart (Jaakko Laurila), Lääketeollisuus ry
Inka Puumalainen (Katariina Lehtinen), Yliopiston Apteekki
Johanna Salimäki (Charlotta Sandler), Suomen Apteekkariliitto
Kirsi Sillanpää, Tehy (Nina Hahtela, Suomen sairaanhoitajaliitto ry.)
Tarja Pajunen, Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry (Päivi Opari, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry)
Jorma Komulainen (Outi Romero), Suomalainen Lääkäriseura Duodecima

Marja Airaksinen, Helsingin yliopisto, sosiaalfarmasian osasto (tutkimustyöryhmän edustaja)
Outi Lapatto-Reiniluoto, HUS (Kari Raaska, Suomen Psykiatriyhdistys) (lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmän edustaja)
Virpi Sulosaari, Turun AMK (Heli Haaponiemi, Farmasian Oppimiskeskus) (koulutustyöryhmän edustaja)
Pekka Kankaanpää, Munuais- ja maksaliitto (Mari Blek-Vehkaluoto, Sydänliitto) (lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmän edustaja)

Viestintätiimi on koordinaatioryhmään kuuluvien sidosryhmien viestinnän asiantuntijoista ja/tai muista asiantuntijoista koottu tiimi, joka toimii koordinaatioryhmän tukena lääkeinformaatioverkoston viestintää suunnittelemassa ja toteuttamassa.

Viestintätiimin kokoonpano

Marjut Tick, Lääketeollisuus ry
Viestintäpäällikkö (useampi kauden aikana), Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Elli Leppä, Lääketietokeskus Oy
Elina Aaltonen (Erkki Kostiainen), Suomen Apteekkariliitto
Heidi Jäntti, Suomen Farmasialiitto
Sami Suominen, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Katja Lindgren-Äimänen, (Minna Takaloeskola) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Koulutustyöryhmä on ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja täydennyskoulutusyksiköiden opettajien yhteinen foorumi, jossa kehitetään moniammatillisuutta ja lääkeinformaatio toimintaa edistäviä ratkaisuja perus- ja täydennyskoulutukseen. Toiminnassa huomioidaan työelämän tarpeet. Tärkeä tavoite on moniammatillisen yhteistyön implementointi käytäntöön yhteistyössä Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmän kanssa.

Koulutustyöryhmän kokoonpanoLääketieteen koulutusyksiköt:

Eriika Savontaus, Turun yliopisto (Katriina Vuolteenaho, Tampereen yliopisto)
Risto Huupponen, Turun yliopisto (Eero Mervaala, Helsingin yliopisto)

Farmasian koulutusyksiköt:

Krista Laine, sihteeri, Itä-Suomen yliopisto (Kirsti Laitinen, Itä-Suomen yliopisto)
Annika Kiiski, Helsingin yliopisto (Ulla-Mari Parkkisenniemi-Kinnunen, Åbo Akademi)

Farmasian täydennyskoulutus:

Heli Haaponiemi, Farmasian oppimiskeskus

Ammattikorkeakoulut:

Virpi Sulosaari, puheenjohtaja Turun ammattikorkeakoulu (Hannele Tyrväinen, Jyväskylän ammattikorkeakoulu)

Ammatti- ja aikuisopistot:

Merja-Leena Silander, Amiedu (Johanna Ollila, Omnia Koulutus)

Sari Havia Turun ammatti-instituutti, Eija Vihantavaara Helsingin Diakoniaopisto)

Opiskelijajärjestöt:

Maarit Vornanen, Suomen farmasian opiskelijat (Otso Arponen, Suomen Medisiinariliitto)

Viktor Nikolajev, Suomen Hammaslääketieteen Opiskelijain Liitto ry

Terveystieteiden palvelujärjestelmän edustus:

Janne Hukkanen, varapuheenjohtaja OYS (Sami Sneck, OYS)

Ammattiliitot:

Ulla Anttila, Suomen Lääkäriliitto (Matti Pöyry, Suomen Hammaslääkäriliitto)

Anne Tammimäki, Proviisoriyhdistys (Sanna Passi, Suomen Farmasialiitto)

Kirsi Coco, Tehy (Teija Korhonen, Suomen Sairaanhoidajaliitto)

Riitta Kinisjärvi, Tehyn lähihoitajaedustaja (Elina Ottela, SuPer)

Fimea:

Johanna Jyrkkä (Päivi Ruokonieni)

Viestintätiimin edustaja:

Katja Lindgren-Äimänen, Fimea

Tutkimustyöryhmän tehtävänä on edistää lääkeinformaatioon liittyvän tutkimuksen tekemistä ja yhteistyötä. Sen tehtävänä on myös määritellä keskeiset lääkeinformaatioon liittyvät tutkimusalueet ja -aiheet. Työryhmä on puolueeton ja sen jäsenet ilmoittavat sidonnaisuutensa avoimesti. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä koordinaatioryhmän kanssa. Tärkeä tehtävä on arvioida kriittisesti lääkeinformaatioverkoston toimintaa ja mahdollisuuksien mukaan tuotoksia käytettävyyden, luotettavuuden ja puolueettomuuden näkökulmista.

Tutkimustyöryhmän kokoonpanoLääketieteen koulutusyksiköt:

Eeva Moilanen, Tampereen yliopisto

Petri Vainio, Turun yliopisto (Eriika Savontaus, Turun yliopisto)

Juha Puustinen, Satakunnan sairaanhoitopiiri

Suomen Kliinisen Farmakologian yhdistys ja Suomen Farmakologiyhdistys:

Markus Forsberg, Suomen Farmakologiyhdistys (Miia Turpeinen) Suomen Kliinisen Farmakologian yhdistys

Farmasian koulutusyksiköt:

Marja Airaksinen, varapuheenjohtaja (Marika Pohjanoksa-Mäntylä, puheenjohtaja) Helsingin yliopisto

Hoitotieteen koulutusyksiköt:

Katri Vehviläinen-Julkunen, Itä-Suomen yliopisto (Riitta Suhonen, Turun yliopisto)

Duodecim:

Eero Mervaala

Kliinisen Farmasian Seura:

Raimo Ojala (Miia Tiihonen)

Yliopistojen apteekit:

Inka Puumalainen (puheenjohtaja), Yliopiston Apteekki (Kirsti Laitinen, Itä-Suomen yliopiston apteekki)

Kela:

Leena Saastamoinen (sihteeri) (Jaana Martikainen)

THL: Satu Helakorpi (Heli Hätönen)

Fimea:

Katri Hämeen-Anttila (Johanna Jyrkkä)

Viestintätiimin edustaja:

Maiju Pellinen, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim

Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmän tavoitteena on kehittää lääkeinformaatiotoimintaa, moniammatillista yhteistyötä ja lääkeinformaation välittämistä käytännön tasolla terveydenhuollossa. Tärkeä tavoite on moniammatillisen yhteistyön implementointi käytäntöön yhteistyössä Koulutustyöryhmän kanssa.

Lääkeinformaatiota ammattilaisille -työryhmän kokoonpano

Suomen Kliinisen Farmakologian yhdistys:

Janne Backman (puheenjohtaja) (Risto Huupponen)

Muut erikoislääkäriyhdistykset:

Kari Raaska, Suomen Psykiatriyhdistys

Kliinisen Farmasian Seura:

Jouni Ahonen (Irene Soinio-Laaksonen)

Sairaala-apteekit ja lääkekeskukset:

Elina Honkoila, HUS-apteekki (Kirsi Juurinen, Keski-Suomen keskussairaalan sairaala-apteekki)

Suomen Apteekkariliitto:

Johanna Salimäki

Kela:

Rauni Allinen (varapuheenjohtaja)

Yliopistojen apteekit:

Sanna Mykkänen, Yliopiston Apteekki

Terveydenhuollon palvelujärjestelmän edustus:

Outi Lapatto-Reiniluoto, HUS (Pirjo Laitinen-Parkkonen, Hyvinkään perusturva)

Jaana Puhakka (Olli-Matti Valkonen), Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus. Terveys- ja apäidepalvelut,

Terveysasemat ja sisätetutien poliklinikka

Ammattiliitot:

Lauri Vuorenkoski, Suomen Lääkäriliitto (Matti Pöyry, Suomen Hammaslääkäriliitto)

Riitta Uusi-Esko, Suomen Farmasialiitto (Anne Tammimäki, Proviisoriyhdistys)

Laura Salmela, Suomen Sairaanhoidtajaliitto (Soila Nordström, Tehy)

Kaija Ojanperä (Tehy)

Elina Ottela (Johanna Perez), SuPer

Lääketeollisuus ry

Laura Labart (Jaakko Laurila)

THL: Minerva KrohnFimea:

Päivi Kiviranta (Pirjo Rosenberg)

Viestintätiimin edustaja:

Elina Aaltonen, Suomen Apteekkariliitto

Lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmän tavoitteena on kehittää, luoda ja arvioida lääkkeiden käyttäjille suunnattua lääkeinformaatiota ja lääkeinformaatiotoimintaa. Työryhmän toiminta vahvistaa omahoidon tukemista ja lääkkeiden käyttäjien valtaistumista.

Lääkeinformaatiota lääkkeiden käyttäjille -työryhmän kokoonpanoPotilaiden edustus:

Jaana Hirvonen, Reumaliitto (Liisa Pylkkänen, Syöpäjärjestöt)

Tarja Pajunen, varapuheenjohtaja / sihteeri Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL (sihteeri) (Irene Vuorisalo, Suomen Diabetesliitto)

Paavo Koistinen, Potilasliitto

Pekka Kankaanpää, Munuais- ja maksaliitto (Anu Korhonen, Aivovammaliitto)

Mari Blek-Vehkaluoto, Sydänliitto (Tanja Väyrynen, Kilpirauhasliitto)

Kuurojen liitto:

Laura Syväsalmi (Marika Rönnerberg)

Näkövammaisten keskusliitto:

Markku Möttönen

Kuluttajaliitto:

Martti Mikkonen

Suomen Apteekkariliitto:

Annika Koivisto (Sanna Siissalo)

Yliopiston apteekin tietopalvelut:

Paula Hägg (Katariina Lehtinen)

Lääketietokeskus:

Essi Kariaho (puheenjohtaja) (Elli Leppä)

Lääketeollisuus ry:

Maija Gohlke-Kokkonen (Jaakko Laurila)

Terveystieteiden ammattihenkilöiden edustaja:

Mervi Flinkman, Tehy (Eva Siitonen, Tehy)

Fimea:

Päivi Kiviranta (Katri Hämeen-Anttila)